

ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректорка Тетяна ПИСАРЕНКО

« 16 » 04 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

Розглянуто на засіданні

Вченої ради ЗФУУ

протокол № 8 від «16» 04 2025

Київ 2025

I. Загальні положення

Це Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (далі – Положення) регламентує єдині підходи до оцінювання результатів навчання в Зігмунд Фройд Університет Україна та є обов'язковим до виконання всіма учасниками освітнього процесу.

1.1. Нормативна база. Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України, зокрема: Закону України «Про освіту» (2017 р.), Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), Постанови Кабінету Міністрів України № 244 від 29 квітня 2015 р. «Про затвердження Порядку присвоєння кредитів ЄКТС», наказу Міністерства освіти і науки України № 1285 від 20.11.2014 р. «Щодо впровадження рейтингової системи оцінювання результатів навчання студентів», а також відповідно до Статуту Зігмунд Фройд Університет Україна, внутрішніх регламентів, положень про організацію освітнього процесу та академічну доброчесність.

1.2. Предмет регулювання. Це Положення встановлює мету, завдання, принципи, структуру та процедури оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. Зокрема, регулюються:

- єдині критерії та шкали оцінювання (100-бальна шкала, шкала ECTS, національна шкала);
- алгоритм розрахунку рейтингової оцінки (RP – поточне оцінювання, RE – екзамен/залік, RD – дисципліна в цілому);
- типи та форми оцінювальної діяльності (поточне, модульне, семестрове, підсумкове);
- вимоги до оцінювання курсових робіт, звітів з практики, атестаційних екзаменів та захисту кваліфікаційних робіт;
- порядок фіксації результатів, їх документального оформлення, терміни оголошення результатів, процедури апеляції та правила дотримання академічної доброчесності.

1.3. Сфера дії. Положення застосовується до всіх освітніх програм ЗВО незалежно від рівня (бакалавр, магістр), форми здобуття освіти (денна), а також до всіх категорій учасників освітнього процесу, зокрема здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників, кураторів програм, керівників практик, адміністраторів освітніх платформ, представників деканату та керівних органів університету.

1.4. Мета впровадження. Основною метою є впровадження прозорого, об'єктивного та стандартизованого механізму моніторингу результатів навчання, що забезпечує якісний зворотний зв'язок між викладачем і здобувачем освіти, підвищення мотивації до безперервного вдосконалення професійних компетентностей, розвиток академічної культури та відповідальності. Положення також сприяє посиленню академічної мобільності та інтеграції Університету до Європейського простору вищої освіти (ЕНЕА) шляхом уніфікації процедур оцінювання відповідно до принципів Болонського процесу.

II. Терміни та скорочення

Термін / скорочення	Визначення
ECTS-кредит	30 академічних годин навчального навантаження (аудиторна та самостійна робота здобувача освіти).
Кредитний модуль (М)	Дисципліна або її логічно завершена частина, що передбачає підсумковий контроль (екзамен або залік).
Змістовий модуль (ЗМ)	Частина кредитного модуля, яка завершується поточним контролем навчальних досягнень.
Рейтингова система оцінювання (PCO)	Система, що базується на 100-бальній шкалі з подальшою конверсією в шкалу ECTS та національну оцінку.
RP (Rating Point)	Сума балів, набраних за поточний контроль (протягом семестру, без підсумкового випробування).
RE (Rating Exam)	Бал, отриманий за підсумкову форму контролю (екзамен, залік, захист курсової роботи тощо).
RD (Rating Discipline)	Підсумковий бал з дисципліни: $RD = RP + RE$ (з урахуванням вагових коефіцієнтів згідно з програмою).
FX / F	Незадовільно: FX – з правом повторного складання; F – без права перескладання, обов'язкове повторне навчання.
Компетентність	Динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, цінностей і особистих якостей, необхідних для ефективної професійної діяльності.
Інтегральна компетентність	Узагальнений опис кваліфікаційного рівня, що відображає здатність вирішувати складні завдання в освітній або професійній сфері.
Загальні компетентності	Універсальні компетентності, незалежні від спеціальності (комунікація, аналітичне мислення, командна робота тощо).
Спеціальні (фахові) компетентності	Компетентності, пов'язані зі спеціальністю, що визначають здатність виконувати професійні функції.
Результати навчання (РН)	Очікувані знання, уміння, навички та ставлення, які здобувач повинен продемонструвати після завершення навчання.
Оцінювання результатів навчання	Процес визначення рівня досягнення здобувачем очікуваних результатів за встановленими критеріями.

III. Мета, завдання та принципи оцінювання

3.1. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є невід'ємною складовою освітнього процесу, що забезпечує зворотний зв'язок між викладачем і студентом, а також є засобом вимірювання та розвитку результатів навчання.

3.2. Метою оцінювання є достовірне й об'єктивне вимірювання рівня сформованості програмних результатів навчання (ПРН), визначених в освітній програмі, а також забезпечення умов для їх сталого вдосконалення протягом навчання. Оцінювання повинно фіксувати не лише поточний стан знань, умінь і навичок здобувача, а й виявляти динаміку розвитку його компетентностей, сприяти саморефлексії, саморегуляції навчальної діяльності та формуванню навчальної мотивації.

3.3. Основними завданнями оцінювання є:

1) **стартова діагностика** – визначення базового рівня підготовки здобувачів на початку вивчення навчальної дисципліни або модуля, що дозволяє корегувати підходи до викладання;

2) **формувальне оцінювання** – поточне відстеження прогресу із забезпеченням конструктивного зворотного зв'язку, що дозволяє викладачеві адаптувати стратегії навчання, а здобувачу – усвідомити власні сильні й слабкі сторони;

3) **підсумкове оцінювання** – встановлення остаточного рівня досягнення програмних результатів навчання, що передбачає проведення семестрової атестації, екзамену, диференційованого заліку, атестації здобувача, захисту курсових та кваліфікаційних робіт;

4) **контроль академічної доброчесності** – виявлення порушень принципів доброчесності під час освітнього процесу, зокрема випадків списування, плагіату, маніпуляцій з оцінками тощо;

5) **стимулювання навчальної мотивації** – сприяння формуванню внутрішньої навчальної мотивації здобувача, розвитку відповідального ставлення до освітнього процесу, самооцінювання та прагнення до професійного саморозвитку.

3.4. Принципи оцінювання включають:

– **прозорість** – відкритість змісту контрольних заходів, критеріїв та шкал оцінювання для здобувачів освіти;

– **валідність** – відповідність методів оцінювання заявленим результатам навчання та освітнім цілям дисципліни;

– **надійність** – стабільність та об'єктивність оцінок незалежно від особи викладача, форми подання знань чи зовнішніх обставин;

– **гнучкість** – можливість адаптації форм оцінювання до особливостей дисципліни, навчального контексту чи потреб здобувача (у межах академічної автономії);

– **стимулюючий характер** – спрямованість оцінювання не лише на контроль, а й на підтримку позитивної навчальної динаміки, рефлексії, самовдосконалення;

– **недискримінаційність** – рівний доступ до оцінювання та об'єктивне ставлення до всіх здобувачів, незалежно від їхніх особистих або соціальних характеристик.

Таким чином, оцінювання у Зігмунд Фройд Університет Україна є не лише засобом контролю, а й потужним інструментом розвитку якості освіти та академічної культури.

IV. Види та форми контролю

4.1. Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти в Зігмунд Фройд Університет Україна здійснюється на різних рівнях і включає поточне, проміжне (модульне), підсумкове та атестаційне оцінювання. Кожен із зазначених рівнів контролю має свої форми, періодичність проведення та відповідальних за здійснення оцінювання осіб.

4.2. Поточний контроль проводиться протягом вивчення дисципліни для перевірки засвоєння змістових модулів і передбачає такі форми: тестування, виконання лабораторних і практичних робіт, колоквіуми, аналіз кейсів, написання есе, взаємооцінювання (peer-review), рефлексивні щоденники, індивідуальні та групові завдання. Такий контроль має регулярний характер (щотижня або після завершення кожної теми) і здійснюється безпосередньо викладачем, за потреби – із залученням здобувачів до взаємооцінювання.

4.3. Проміжний (модульний) контроль проводиться 2–3 рази протягом семестру після завершення окремих навчальних блоків (модулів) і дозволяє здійснити комплексну перевірку знань, умінь і навичок. Формами модульного контролю є модульні контрольні роботи, проєктні роботи, мультимедійні презентації, кейс-аналізи, елементи публічного захисту. Оцінювання на цьому етапі здійснюється викладачем, який враховує як академічні результати, так і креативність, аналітичне мислення та міжпредметні зв'язки.

4.4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру та є основною формою атестації з навчальної дисципліни. До нього належать екзамени та диференційовані заліки, які можуть включати як усні, так і письмові завдання, тестування, розв'язання проблемних ситуацій, захист індивідуальних навчальних проєктів. Контроль здійснює викладач освітнього компоненту згідно з розкладом сесії та внутрішнім регламентом університету.

4.5. Атестаційний контроль здійснюється після завершення повного циклу освітньої програми (бакалаврської, магістерської) і є обов'язковим елементом випускної атестації. До атестаційних форм належать кваліфікаційний екзамени, захист кваліфікаційної (випускної) роботи. Оцінювання здійснюється атестаційною комісією (АК), склад якої затверджується рішенням керівництва університету.

4.6. Критерії допуску до підсумкового контролю. Здобувач освіти може бути допущений до підсумкового контролю з навчальної дисципліни лише за умови, що його сума балів за поточну діяльність (RP) становить не менше **60 % від максимально можливого показника RP**. Якщо $RP < 60 \%$, студент не допускається до екзамени або заліку і зобов'язаний пройти відповідне відпрацювання або повторне вивчення дисципліни на договірних засадах згідно з політикою університету.

V. Рівні сформованості знань і компетентностей

5.1. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Зігмунд Фройд Університет Україна здійснюється не лише за кількісними показниками (балами), але й за якісними критеріями, що відображають глибину засвоєння знань, сформованість компетентностей і здатність до самостійного мислення. Для цього використовується трикомпонентна модель рівнів сформованості знань і компетентностей:

5.1.1. *Ознайомчо-орієнтований рівень* – це початковий рівень засвоєння, на якому здобувач освіти має загальне уявлення про навчальний матеріал. Його діяльність носить репродуктивний характер: здобувач здатен відтворити визначення, формули, терміни, закони; виконує прості завдання за готовими алгоритмами, здебільшого шляхом підстановки числових значень або шаблонного виконання інструкцій. Цей рівень свідчить про базову обізнаність, але ще не про здатність до осмисленого застосування знань.

5.1.2. *Понятійно-аналітичний рівень* – характеризує глибше розуміння навчального матеріалу та володіння понятійним апаратом. Здобувач освіти здатен встановлювати логічні зв'язки між явищами, аналізувати інформацію, класифікувати, порівнювати та пояснювати взаємозв'язки між елементами змісту. На цьому рівні студент демонструє здатність застосовувати набуті знання до типових навчальних і професійних ситуацій, формулює обґрунтовані висновки, виконує аналітичні завдання та вирішує задачі середнього рівня складності.

5.1.3. *Продуктивно-синтетичний рівень* – найвищий рівень, який свідчить про глибоке осмислення навчального матеріалу, здатність до творчого мислення, генерації нових ідей, міждисциплінарного перенесення знань. Здобувач демонструє критичне мислення, самостійно формулює проблеми та пропонує шляхи їх вирішення, інтегрує різні види знань, синтезує інформацію, продукує власні підходи до аналізу складних ситуацій, адаптується до нових умов. Його навчальна діяльність виходить за межі стандартних завдань і виявляється у здатності оперувати знаннями в нових, нестандартних, змінних обставинах.

5.2. Визначення рівня сформованості знань і компетентностей є основою якісного оцінювання результатів навчання і використовується під час поточного, підсумкового та атестаційного контролю як частина аналітичної інтерпретації до кількісного балу.

VI. Шкали оцінювання

6.1. Для уніфікації та прозорості підходів до оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Зігмунд Фройд Університет Україна застосовується **рейтингово-бальна система**, яка інтегрує **100-бальну шкалу**, **шкалу ECTS** та **національну (чотирибальну) шкалу** оцінювання. Всі три шкали взаємопов'язані та відображають рівень досягнення програмних результатів навчання.

6.2. Підсумкова оцінка з дисципліни (RD) визначається у 100-бальній системі, яка трансформується у відповідні оцінки за шкалами ECTS та національною шкалою. Оцінки мають також якісний (вербальний) опис, що відображає рівень підготовки студента.

RD (100-бальна шкала)	Шкала ECTS	Національна оцінка	Вербальна характеристика
90–100	A	відмінно	Високий рівень знань із елементами творчого підходу; завдання виконано повністю, ґрунтовно, з мінімальними недоліками.
82–89	B	добре	Достатньо високий рівень, відповіді точні й логічні, без суттєвих помилок.
75–81	C	добре	Добрий рівень, із незначними помилками; матеріал засвоєно у межах стандартних вимог.
67–74	D	задовільно	Посередній рівень, із труднощами у застосуванні знань; є обмежене розуміння предмету.
60–66	E	достатньо	Мінімально допустимий рівень, що дозволяє продовжувати навчання; знання поверхневі.
35–59	FX	незадовільно	Недостатній рівень знань, можливе повторне складання після доопрацювання.
0–34	F	незадовільно	Знання не засвоєно; обов'язкове повторне вивчення дисципліни.

6.3. Оцінка FX передбачає можливість перескладання після виконання додаткових завдань, консультацій або доопрацювання матеріалу. Оцінка F не допускає перескладання у межах поточного семестру та передбачає повторне проходження курсу в повному обсязі.

6.4. Така шкала дозволяє забезпечити не лише кількісну, але й якісну інтерпретацію результатів навчання та слугує інструментом академічної прозорості і мобільності в межах Європейського простору вищої освіти.

VII. Критерії оцінювання

7.1. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Зігмунд Фройд Університет Україна ґрунтується на комплексному аналізі рівня сформованості знань, умінь, компетентностей, а також академічної поведінки здобувача. Застосовуються як **загальні рубрики**, актуальні для всіх форм контролю, так і **додаткові критерії**, які деталізують вимоги залежно від виду навчальної діяльності.

7.2. Загальні рубрики (універсальні для поточного й підсумкового контролю). Оцінювання базується на п'яти ключових компонентах, які

відображають рівень сформованості знань, умінь, навичок і компетентностей здобувача освіти:

- *знання та розуміння* (20 %) – рівень засвоєння теоретичних положень, здатність відтворювати, пояснювати, класифікувати поняття, терміни, явища;
- *практичні уміння* (30 %) – здатність застосовувати знання у стандартних і ускладнених ситуаціях, виконання прикладних завдань, кейсів, розрахунків, проєктів;
- *аналітика / креативність* (20 %) – навички аналізу, узагальнення, побудови логічних висновків, формування нових ідей, вирішення нестандартних завдань;
- *комунікація / робота в команді* (15 %) – ефективність усної й письмової комунікації, участь у дискусіях, робота в парах або малих групах, культура мови;
- *самостійність / академічна доброчесність* (15 %) – здатність самостійно організувати навчальну діяльність, дотримання вимог доброчесності (відсутність плагіату, списування, маніпуляцій).

7.3. Додаткові критерії (залежно від форми контролю). У процесі реалізації поточного та підсумкового контролю можуть застосовуватися додаткові критерії оцінювання, специфічні до форми перевірки результатів навчання здобувачів освіти.

Усні відповіді оцінюються з урахуванням таких показників:

- повнота змісту та чіткість аргументації;
- логічність викладу думки, академічна культура мовлення (використання фахової лексики);
- гнучкість мислення та здатність до інтеграції знань із суміжних тем і дисциплін;
- реакція на уточнювальні, провокаційні або відкриті запитання, уміння тримати професійну позицію.

Письмові роботи (есе, контрольні, аналітичні звіти тощо) оцінюються за такими параметрами:

- структурність і логічна послідовність побудови тексту;
- глибина аналізу джерел, емпіричних матеріалів або авторських ідей;
- системність аргументації, самостійність формулювання висновків і позицій;
- мовна грамотність, стилістична виваженість, загальна охайність і академічність оформлення;
- доцільне та обґрунтоване використання цифрових, мережових і мультимедійних інструментів (ІКТ), зокрема для візуалізації, обробки даних, оформлення посилань.

Лабораторні, практичні роботи та проєкти передбачають оцінювання за такими критеріями:

- відповідність обраної методики завданню та послідовність її реалізації;
- точність виконання вимірів, розрахунків або інших технічних дій;
- обґрунтованість отриманих результатів і їх співвіднесення з цілями роботи;

- якість оформлення – як текстових, так і графічних матеріалів (презентації, схеми, таблиці тощо);
- здатність до фахового захисту проєкту або звіту перед викладачем чи колегами: вміння відповідати на запитання, чітко обґрунтовувати рішення, адаптувати аргументи.

7.4. Застосування додаткових критеріїв і оціночних рубрик сприяє стандартизації процесу оцінювання, підвищенню його прозорості та об'єктивності, розвитку формульованого зворотного зв'язку та підсиленню освітньої мотивації здобувачів.

VIII. Розрахунок рейтингу (PCO)

8.1. Рейтингова система оцінювання (PCO) є універсальним інструментом підрахунку підсумкових балів здобувачів освіти на основі кількісного та якісного аналізу результатів усіх форм навчальної активності. Вона інтегрує поточну, підсумкову та атестаційну оцінки в межах кожної дисципліни.

8.2. Формування поточного рейтингу (**RP**) здобувача здійснюється на основі результатів навчальної активності протягом семестру. В межах поточного контролю викладач самостійно визначає **вагові коефіцієнти (к-ваги)** для кожного виду діяльності:

- участь у семінарських і практичних заняттях;
- написання модульної контрольної роботи;
- виконання самостійної роботи;
- виконання індивідуальних завдань (есе, проєкти, презентації тощо).

Загальна сума **к-ваги не повинна перевищувати 60 / 100 балів** відповідно до структури дисципліни, визначеної у силабусі.

Формула обчислення модульного рейтингу (R_m)

$$R_m = (S \times 0,05 + 0,4) \times W,$$

де:

R_m – модульний рейтинг (бал здобувача за модуль на основі поточного контролю);

S – середній бал за заняття, обчислюється як:

$S = \sum O : K$, де:

$\sum O$ – сума всіх оцінок, отриманих здобувачем під час занять;

K – кількість занять, у яких здійснювався поточний контроль;

W – вага модуля в рейтинговій системі оцінювання (20 балів відповідно до загальної структури курсу).

Формула розрахунку поточного контролю (P)

$$P = R_m + MKP + SR + I3,$$

де:

P – загальний бал поточного контролю за змістовий модуль;

R_m – бал за модульний рейтинг;

МКР – бал за **модульну контрольну роботу** (контрольна або підсумкова робота в кінці модуля);

SR – бал за **самостійну роботу** (теми, виконані згідно з індивідуальним або груповим планом);

ІЗ – бал за **індивідуальні завдання** (проекти, презентації, есе, дослідницька робота тощо).

Формула розрахунку поточного рейтингу (PR):

$$PR = \sum ZM_i,$$

де:

PR – поточний рейтинг здобувача за семестр;

$\sum ZM_i$ – сума балів за виконання **змістових модулів** ($ZM_1, ZM_2, \dots, ZM_n$), кожен з яких включає поточне оцінювання за темами, самостійну роботу, модульну контрольну роботу, індивідуальні завдання тощо.

*Кількість змістових модулів (i) визначається структурою дисципліни.

Поточний рейтинг **RP** формується поступово впродовж семестру та регулярно оновлюється для забезпечення прозорості, прогнозованості та мотивації до систематичної роботи.

8.3. Форма підсумкового контролю (екзамен або залік) **RE** оцінюється за структурованими критеріями. Для екзамену типовим є такий розподіл балів:

- 20 % – теоретична частина (визначення, пояснення понять, класифікації);
- 40 % – аналітичні задачі або приклади (тестові завдання, розрахунки);
- 40 % – кейс-завдання (практичне застосування знань, критичний аналіз, варіативність рішень).

Максимальна кількість балів за **RE** – 40 (відповідно до структури курсу).

8.4. Підсумкова оцінка з дисципліни (**RD**) обчислюється як сума поточного рейтингу та підсумкової оцінки: **RD = RP + RE**.

RD конвертується автоматично до трьох шкал: **100-бальної, ECTS, національної**, а також враховується для обчислення **середнього рейтингу студента** (на рівні семестру, року або всієї освітньої програми).

IX. Поточний контроль

9.1. Поточний контроль є обов'язковим елементом освітнього процесу і передбачає систематичне відстеження динаміки засвоєння навчального матеріалу здобувачами вищої освіти. Його основна мета – діагностика рівня сформованості знань, умінь, навичок, розвитку критичного мислення, здатності до самостійної роботи та відповідального ставлення до навчання.

9.2. Об'єктами поточного контролю в освітньому процесі є ключові компоненти професійної підготовки здобувача, що охоплюють як когнітивні, так і практичні аспекти навчання. Насамперед оцінюється рівень знань основних понять, категорій, термінів і теоретичних підходів, передбачених навчальною програмою. Важливу роль відіграє сформованість практичних умінь і навичок, які здобувач демонструє під час виконання навчальних, лабораторних, семінарських завдань. Значущим критерієм є самостійність у розв'язанні навчальних задач, здатність обґрунтовано приймати рішення без зовнішнього

супроводу. Окремо враховується наявність навичок саморефлексії, вміння аналізувати власні дії, помилки, коригувати підходи до навчання. Поточний контроль також передбачає оцінку критичного та логічного мислення, уміння порівнювати, узагальнювати, робити висновки, встановлювати міжпредметні зв'язки. Водночас об'єктом оцінювання виступає і культура академічної взаємодії, яка включає комунікативну активність, толерантність, етичність поведінки в академічному середовищі, вміння працювати в групі або команді. Сукупність цих компонентів дозволяє комплексно оцінити рівень залученості здобувача до навчального процесу, динаміку його розвитку та ступінь готовності до професійної діяльності.

9.3. Форми поточного контролю передбачають різноманітні інструменти оцінювання, спрямовані на перевірку знань, умінь, навичок, критичного мислення та рефлексивної здатності здобувачів у процесі навчання. До основних форм належить індивідуальне та групове опитування, яке може проводитися як усно, так і письмово, дозволяючи перевірити засвоєння ключових понять, термінів і логіку міркувань. Широко застосовуються тематичні тести – як у традиційному форматі, так і в онлайн-середовищі, зокрема з використанням електронних платформ. Однією з ефективних форм контролю є виконання практичних вправ, кейсів, аналізу ситуацій, а також завдань із використанням навчальних карт, таблиць, схем, які активізують пізнавальну діяльність. Важливу роль відіграє написання коротких рефлексивних есе, що дозволяє оцінити глибину осмислення теми та рівень саморефлексії здобувача. Поточний контроль може також включати взаємооцінювання (peer review), коли здобувачі здійснюють обґрунтовану оцінку робіт одне одного, що сприяє розвитку аналітичного мислення та навичок зворотного зв'язку. Застосування різних форм поточного контролю дозволяє забезпечити об'єктивність, валідність і гнучкість оцінювання у відповідності до навчальних цілей.

9.4. Інструменти дистанційного поточного контролю забезпечують можливість ефективного оцінювання навчальних досягнень здобувачів в умовах онлайн-формату. Серед основних засобів використовуються proctoring-системи, зокрема Google Meet, Zoom та інші платформи відеозв'язку, які дозволяють контролювати процес складання контрольних завдань у режимі реального часу, забезпечуючи академічну доброчесність. Може застосовуватися Google Forms як гнучкий інструмент для створення тестів, анкет, опитувань, з можливістю автоматичного підрахунку балів та збору результатів. Крім того, платформи дистанційного навчання, зокрема Moodle, надають комплексні можливості для тестування, збереження результатів, формування звітності та інтеграції з іншими компонентами освітнього процесу. Комбінація цих інструментів дозволяє забезпечити надійний, доступний і адаптивний механізм поточного контролю незалежно від місця перебування здобувачів освіти.

9.5. Для визначення рівня оволодіння навчальним матеріалом і подальшого оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти рекомендується застосовувати такі рівні досягнень:

- *найвищий рівень (11–12 балів):* здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом, демонструє глибоке розуміння понять і закономірностей; успішно виконує завдання підвищеної складності,

аргументовано висловлює власну позицію, застосовує знання у нових ситуаціях. Проявляє високий рівень самостійності, ініціативності та творчого підходу у виконанні індивідуальних і колективних завдань.

- *Високий рівень (9–10 балів):* здобувач освіти впевнено володіє навчальним матеріалом у межах вимог програми, здатний до аналізу й формулювання висновків. Виявляє логічність мислення, аргументує відповіді, допускаючи окремі незначні неточності, які не впливають на загальну якість виконання завдань.

- *Достатній рівень (7–8 балів):* здобувач освіти демонструє знання основних понять і положень навчального матеріалу, здатний до елементарного аналізу та формулювання висновків, але припускається помітних неточностей. Виявляє недостатню глибину розуміння та обмежене вміння застосовувати знання в змінених умовах.

- *Середній рівень (4–6 балів):* здобувач освіти володіє матеріалом фрагментарно, переважно на репродуктивному рівні. Вміє використовувати знання у стандартних навчальних ситуаціях, але не вміє робити висновки самостійно. Зазнає труднощів у поясненні змісту, демонструє обмежену здатність до самостійної діяльності.

- *Низький рівень (1–3 бали):* здобувач освіти частково володіє елементарними знаннями з теми, не здатний самостійно їх аналізувати чи узагальнювати. Відповіді неповні або фрагментарні, виконання завдань демонструє мінімально допустимий рівень засвоєння матеріалу.

9.6. Результати поточного контролю вносяться до журналу (електронного/паперового), є відкритими для перегляду здобувачами та враховуються при обчисленні модульного рейтингу (R_m), поточного контролю (P), RP (рейтингу поточного контролю).

Х. Семестровий контроль

10.1. Семестровий контроль здійснюється з метою комплексної перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу за підсумками вивчення дисципліни протягом семестру. Форми підсумкового контролю визначаються навчальним планом та силабусом дисципліни.

10.2. Форми семестрового контролю охоплюють підсумкові засоби оцінювання, що використовуються для визначення рівня засвоєння здобувачами освітнього матеріалу після завершення вивчення навчальної дисципліни. Основними формами є екзамен та залік.

10.2.1. Екзамен є обов'язковою формою завершення курсу і може проводитися в усній, письмовій, тестовій або комбінованій формі. Він організовується відповідно до графіка екзаменаційної сесії, затвердженого навчальним підрозділом. Екзаменаційне завдання зазвичай включає як теоретичні питання, що перевіряють знання базових понять, так і прикладні завдання (ситуаційні задачі, аналіз кейсів, розрахунки тощо), які дозволяють оцінити практичні компетентності, логіку мислення та здатність до інтеграції знань.

10.2.2. Залік передбачає виставлення оцінки за результатами всієї навчальної діяльності протягом семестру без окремого екзаменаційного

випробування. Оцінювання базується на сумі балів, отриманих за поточний контроль, модульні роботи, індивідуальні завдання, проєкти тощо. За рішенням кафедри або викладача залік може супроводжуватись підсумковим звітом, рефлексивним есе чи презентацією, що дає змогу здобувачу продемонструвати цілісне бачення опанованої теми та рівень самостійної роботи.

Обидві форми семестрового контролю є підставою для підрахунку рейтингового балу з дисципліни та внесення підсумкової оцінки до документації про навчання.

10.3. Умови допуску до семестрового контролю визначають перелік вимог, які має виконати здобувач освіти для отримання права скласти підсумковий контроль з навчальної дисципліни.

Здобувач допускається до складання іспиту або заліку за умови, що його рейтинговий бал поточного контролю (RP) становить не менше 60 % від максимально можливої кількості балів, передбачених програмою курсу. Такий показник засвідчує належний рівень опанування змістових модулів та участі у навчальному процесі впродовж семестру.

У разі наявності менше ніж шести оцінок «незадовільно» (FX або F) в заліково-екзаменаційній відомості, здобувачу дозволяється ліквідувати академічні заборгованості в межах установленого терміну (до початку наступного семестру або згідно з розпорядженням деканату).

Якщо ж у здобувача є шість або більше оцінок «незадовільно», він підлягає відрахуванню з університету відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх нормативних актів ЗВО.

Результати семестрового контролю оформлюються в офіційній документації: зведених відомостях, які підписуються відповідальними особами, та архівуються згідно з регламентом зберігання академічної документації. Це забезпечує прозорість та дотримання академічної доброчесності під час підсумкового оцінювання.

XI. Оцінювання курсових проєктів (робіт)

11.1. Оцінювання курсових проєктів (робіт) є важливою формою підсумкового контролю в межах окремих навчальних дисциплін або структурних модулів освітньої програми. Воно здійснюється з метою визначення рівня сформованості здобувачами освіти програмних результатів, пов'язаних із самостійною аналітичною, дослідницькою або проєктною діяльністю.

11.2. Оцінювання курсової роботи здійснюється на основі двох основних компонентів – змістовної частини та захисту роботи, що разом формують підсумковий рейтинговий бал (RD) за курс.

11.2.1. Змістова частина – *максимум 60 балів*. Оцінювання змісту курсової роботи здійснюється за наступними критеріями:

- актуальність і новизна тематики – наскільки обрана тема відповідає сучасним запитам науки, практики чи професійної галузі;
- повнота й глибина теоретичного аналізу джерел – критичний огляд літератури, наукових джерел, досліджень з теми;
- обґрунтованість методів дослідження або проєктного підходу – логічність вибору методології, відповідність цілям роботи;

- якість власного аналітичного або практичного блоку – змістовність аналізу результатів, самостійність висновків, творчий підхід;
- відповідність академічним стандартам оформлення – структура, термінологія, науковий стиль, відповідність вимогам оформлення;
- академічна доброчесність – відсутність плагіату, коректне цитування, самостійність виконання.

11.2.2. Захист курсової роботи – максимум 40 балів. Оцінювання здійснюється під час публічного захисту за такими критеріями:

- логічність і послідовність доповіді – зрозуміла презентація структури й основних положень курсової;
- уміння презентувати ключові ідеї та висновки – ясність подачі матеріалу, акценти на важливому;
- глибина володіння матеріалом – повнота й точність відповідей на запитання членів комісії;
- аргументація власної позиції – вміння відстоювати висновки, демонструючи аналітичне мислення;
- культура мовлення і дотримання регламенту – академічна мова, чіткість, доброзичливість, часова дисципліна.

Разом: загальний бал за курсову роботу (RD) = до 100 балів, який надалі конвертується у національну, ECTS та 100-бальну шкалу відповідно до розділу VI Положення.

11.3. Курсова робота, оцінена менше ніж у **60 балів**, вважається **не зарахованою** і підлягає доопрацюванню або повторному написанню в установлені строки. Результати захисту фіксуються у заліково-екзаменаційної відомості.

XII. Оцінювання практики

12.1. Оцінювання результатів практичної підготовки здобувачів освіти є невід’ємною складовою освітнього процесу та здійснюється з метою визначення рівня сформованості фахових компетентностей у реальних або змодельованих професійних умовах.

12.2. Складові оцінювання результатів практики охоплюють дві основні частини: змістовну та захист звіту.

12.2.1. Змістовна частина (до 60 балів): оцінюється керівником практики за місцем проходження на основі безпосереднього спостереження за діяльністю здобувача та виконаними завданнями. Основні критерії:

- повне й якісне виконання індивідуальних завдань, передбачених програмою практики;
- рівень сформованості практичних навичок, професійних умінь і компетентностей;
- здатність до самостійної роботи, прояв ініціативності, відповідальності за результати;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, виконавчої дисципліни, пунктуальність;
- комунікабельність, ефективна взаємодія з фахівцями бази практики, дотримання професійної етики.

12.2.2. Захист звіту про практику (до 40 балів): оцінюється кафедральною комісією на основі аналізу письмового звіту й публічного захисту. Критерії:

- повнота, логічність і структурованість звіту, відповідність вимогам до оформлення;
- якість презентації здобутого досвіду, чіткість і лаконічність викладу;
- здатність до осмислення та рефлексії власної професійної діяльності під час практики;
- змістовність відповідей на запитання, обґрунтування прийнятих рішень, критичне мислення;
- академічна культура представлення: візуальне оформлення, мовлення, етичність комунікації.

Зведена оцінка за обома компонентами формує **рейтинговий бал за практику**, який враховується у підсумковому семестровому рейтингу здобувача освіти.

12.3. Загальна кількість балів за практику – до 100 балів, що складається з оцінок керівника бази практики (60 балів) та комісії кафедри за результатами захисту (40 балів). У разі отримання здобувачем освіти менше ніж **60 балів** сумарно – практика вважається **не зарахованою**, і здобувач зобов'язаний пройти її повторно в установлені строки.

XIII. Атестація здобувачів освіти

13.1. Атестація є завершальним етапом освітньої програми та має на меті встановлення рівня сформованості інтегральних, загальних і фахових компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти за відповідним рівнем.

13.2. Форма атестації визначається освітньою програмою та включає: атестаційний (кваліфікаційний) екзамen; захист кваліфікаційної (дипломної) роботи.

13.3. Атестаційний екзамen складається зі структурованого пакета екзаменаційних завдань (письмових або усних), що охоплюють ключові програмні результати навчання (ПРН). Оцінювання здійснюється поелементно – кожне запитання або блок питань оцінюється окремо відповідно до затверджених критеріїв. Підсумкова оцінка за екзамen визначається як сума набраних балів, яка переводиться у шкали оцінювання відповідно до розділу VI. Мінімально допустимий рівень для позитивної оцінки становить 60 % від максимально можливої кількості балів.

13.4. Кваліфікаційна (дипломна) робота складається з письмової частини (роботи) та прилюдного захисту. Загальна оцінка формується за двома складовими: **до 60 %** – якість змісту роботи: актуальність теми, глибина аналізу, методологія, оформлення, відповідність академічним стандартам; **до 40 %** – захист роботи: структура виступу, володіння матеріалом, аргументація, відповіді на запитання членів комісії, академічна культура. Оцінювання здійснюється всіма присутніми членами атестаційної комісії (АК) незалежно один від одного. Окремі бали кожного члена комісії **усереднюються**, результат **округлюється** та переводиться у: **100-бальну шкалу, ECTS-шкалу, національну шкалу** згідно з вимогами **розділу VI** Положення.

13.5. У разі позитивної оцінки здобувач отримує диплом про здобуття відповідного освітнього рівня. У разі негативного результату (менше 60 %) – здобувач має право на повторну атестацію не раніше ніж через 1 місяць, але не більше 2 разів протягом року.

XIV. Апеляція результатів оцінювання

15.1. Здобувач вищої освіти має право подати апеляцію у разі незгоди з результатами оцінювання. Заява подається декану факультету протягом 72 годин з моменту офіційного оприлюднення оцінки.

15.2. Апеляція розглядається апеляційною комісією у складі: декана, завідувача кафедри, представника профільної кафедри, студентського спостерігача (делегованого студентською радою). Комісія зобов'язана розглянути заяву протягом 5 робочих днів.

15.3. Рішення комісії приймається кваліфікованою більшістю (не менш ніж 2/3 голосів), є остаточним, оформлюється протоколом і підлягає обов'язковому збереженню на факультеті.

XV. Академічна доброчесність і відповідальність

Дотримання принципів академічної доброчесності є обов'язковим під час усіх форм оцінювання. За порушення встановлюються наступні санкції:

Порушення	Санкції
Плагіат до 25 %	Попередження; зниження РР на 10 %
Плагіат 26–50 %	Анулювання роботи; РР –30 %; обов'язкове повторне виконання
Плагіат понад 50 % / підміна особи	Оцінка «0» за дисципліну; службове розслідування; можливе відрахування
Підкуп, тиск, погрози учасникам оцінювання	Відрахування з університету; повідомлення до правоохоронних органів

Усі випадки фіксуються письмово й передаються до Комісії з етики та академічної доброчесності.

XVI. Прикінцеві положення

16.1. Це Положення набирає чинності з дати його затвердження Вченою радою Університету та введення в дію наказом ректора.

16.2. Положення переглядається не рідше одного разу на 3 роки або раніше – за ініціативи гаранта освітньої програми, факультету, студентського самоврядування чи Науково-методичної ради.

16.3. Усі затверджені зміни до Положення публікуються на офіційному вебсайті Університету не пізніше ніж протягом 5 робочих днів після ухвалення.